

Karin Hrošová, 19 rokov, Liptovská Sielnica

Prameň vlasu, alebo ako si nájsť miesto vo svete

Všetky miesta na svete boli obsadené. To bol teraz nespochybniteľný fakt, s ktorým som musel počítať, ak som si chcel nejakým možne-nemožným spôsobom zariadiť svoj život. Priznávam, vždy som mal určitú obavu, či domnienku, že by sa to raz mohlo stať, no ani vo sne by mi nenapadlo, že nestihnem ani vyzuť promočné topánky a zistím, že všetky miesta už boli obsadené. Moja mama zvykla hovoriť: „Neboj, taký šikovný chlapec, ty si miesto určite nájdeš.“ Ani drahá mamička si nedokázala predstaviť, do akej absurdnej situácie sa dostane jej milovaný synáčik.

Chudokrvný, chudoruký a chudobný vo všetkých smeroch som sa túlal zdanlivo nekonečnými spleťami ulíc, ktoré blikali nočným osvetlením. V každom z okien bytových domov bol vidieť stôl, asi meter a pol vysoký, za ktorým sa v rade hompáľali nohy detí a ich rodičov, usporiadané od najmladšieho po najstaršieho, takže od najmúdrejšieho po úplne indisponovaného. Nevedel som, kde by som sa medzi nich posadil ja, no aj tak na tom nezáležalo, pretože, ako som už viackrát spomenul, všetky miesta na svete boli obsadené.

Moje dni som aj napriek tomu trávil pestro. Ráno som si vyčistil zuby a natiahol chrbát. S každým prasknutím som rozozvučal jednu z hlasiviek a opláchol tvár. Nasledoval proces, na ktorý si len matne spomínam, no vravím si, že jesť a piť som niečo musel, inak by som teraz nedokázal príbeh prerozprávať. Žil som v ilúzii, v nádeji. Nevedel som, že také niečo neexistuje, pretože som veril. V čo? V koho? To bolo nepodstatné. Taktiež som sa nepovažoval len za veriaceho, ale aj vierohodného človeka. O to väčšmi bolo nepochopiteľné, prečo som sa dostal s mojím životom do bodu, v ktorom už pre mňa na svete nezvýšilo žiadne voľné miesto.

Na námestí bola burza alebo, ako by som to nazval ja, veľtrh ideológií, siekt a náhodných komerčných bánk, ktoré si len mysleli, že by tam pre ne mohlo byť miesto. Samozrejme, všetko pod záštitou keramických hrnčiekov a stoličiek z povaly vašej starej mamy. Jednu som si aj vyskúšal, a potom som večer strávil na pohotovosti, kde som musel podstúpiť jeden nepekný chirurgický zákrok. Nerád by som upresnil, z ktorej časti boli triesky vyberané.

Predtým, než sa nešťastný incident odohral, som stihol pátrať po tom, či by sa pre mňa nejaké miesto nenašlo tu. Opýtal som sa v stánku s domácimi melónmi, no tam mi povedali, že pokiaľ neskončím s hlásaním nápadov rakúskych ekonómov, nebudú so mnou hovoriť. Ja som pritom ani nevedel, kto tí páni Rakúšania sú, alebo, ako som sa neskôr dozvedel, boli. Za iným stolom, na ktorom boli rozložené starožitné švajčiarske nože, tvrdili, že vraj majú miesto len pre tých, ktorí by sa zúčastnili každoročnej exkurzie do Moskvy. Navrhol som, že by som sa k nim pokojne pripojil. Cudzina ma vždy lákala, a aspoň by som konečne mal miesto, minimálne v autobuse. Pán s hustou bradou sa rozosmial a daroval mi tupý nôž. Okrem mňa na to doplatila aj moja stena, ktorá je teraz celá pokrytá červenými fľakmi z paradajkovej dužiny.

Neprimeranou akceleráciou som strácal všetku nádej, a to sa mi nikdy predtým nestalo. Roztriasli sa mi z toho kolená. Našťastie, práve tá nádej umiera posledná, ako sa v dobrých

rodinách a útulkoch zvykne šepkávať. Prikročil som teda k staršej pani, ktorá zdanlivo osamelo sedela na lavičke. Vedľa nej bolo miesto.

„Dobrý deň,“ zdvorilo som sa ozval. Pre istotu som zvýšil hlas.

Trvalo niekoľko sekúnd, kým zaregistrovala moju prezenciu. S ťažkosťou si narovнала zhrbený chrbát v červenej šatke a venovala mi unavený pohľad. Spojené dlane, ktoré si opierala o vyrezávanú palicu, nepatrne stlačila.

„A je na to dôvod?“ jazykom oblizla vysušenú peru.

Myslel som si, že som jej len zle rozumel. „Prosím?“

„Pýtam sa,“ zopakovala podráždene, „či je na to dôvod?“

Nervózne som zodvihol pravý kútik. „Na čo, či je dôvod?“

„Dobrý deň,“ odkašľala si.

„Dobrý deň,“ zopakoval som pozdrav.

Chvejúc chrbtom, zarmútene sklonila hlavu. „Dnešná generácia ničomu nerozumie.“

Okamžite som sa chcel brániť, no zahryzol som si do jazyku. Ešte stále som potreboval obsadiť miesto na lavičke vedľa nej, a tak som radšej nepovedal nič.

„Pomôžem ti s niečím?“ hypnotizovala mačacie hlavy na chodníku.

Stiahol som dozadu ramená, dodávajúc si vrtkavú odvahu. „Môžem si k vám prisadnúť?“

Pomaly uvoľnila jednu ruku zo zovretia a položila ju vedľa seba, na moje vytúžené miesto. Už-už som sedel, keď ma niečo pichlo do stehna. Uvedomil som si, že ma odstrčila.

„Myslel som si...“

„Že to miesto ešte nie je obsadené?“ doplnila za mňa.

Zahanbene som prikývol. Jej tvár sa prebudila. Vrásky, plaviac sa okolo jej ostrých črt ako morské vlny okolo bójok, precestovali k lícam. Niekde v oblasti úst sa objavila istá entita, ktorá sa podobala úsmevu. „Už si veľký, mal by si dobre vedieť, že všetky miesta na svete sú dávno obsadené.“

„Ale ja žiadne miesto nemám,“ prosil som.

Starenka mi viac neodpovedala, ďalej civela na chodník. A možno to nebol celkom chodník, ktorý obdivovala. Mohli to byť jej nohy v bielych ponožkách a vlnených papučkách,

alebo mravček, ktorý niesol na chrbte smietku chleba, upečeného v stánku obďaleč. V tom, kde mi povedali, že pre mňa nemajú miesto, pokiaľ si nemyslím, že Schopenhauer bol najlepším filozofom.

Namietal som tým, že verím v to, že každý z nich mal v niečom pravdu. Pekár v zelenej šiltovke mi venoval chvíľku serióznej pozornosti. Spýtal sa, prečo takto mienim. „Pretože každý svoje úvahy nejako spísal, a v slovách je pravda.“

„Ale musíme rozlišovať, v ktorých,“ odfrkol, „sú zlé slová, len slová a slová, ktoré sú o niečo viac.“

„To znelo ako Orwell,“ zažartoval som.

Chlap na mňa podozrivo zazrel, sklený zmätok zalial jeho oči.

Zhlboka som sa nadýchol. Mohla to byť moja jediná príležitosť obsadiť nejaké miesto, a nemohol som to pokaziť. „Keď niekto niečo napíše, akékoľvek slová, robí to so zámerom a s určitou pravdou, jeho osobnou alebo všeobecne účelovou. Rozumiete? Koncentruje všetko, čo si myslí, a v čo verí do pár drobných litier. Preto sú všetky slová teoreticky pravdivé.“

„To je úplná hlúposť,“ vysmial ma. Keď som zúfalo zakvílil, dal mi ako cenu útechy jedno škoricové osie hniezdo.

Na záver neúspešného dňa som bol rád, že som sa aspoň najedol, a to aj napriek tomu, že si teraz už nepamätám, ako to osie hniezdo chutilo alebo vyzeralo. V skutočnosti jediné, čo mi z obrazov burzy utkvelo v pamäti, bol starenkin sivý vlas, ktorý mi zastieral výhľad na chodník, a tak už sa nikdy nedozviem, čo sa dialo na milimetri širokej a päť centimetrov dlhej ploche pod mnou. Vedel som, že práve to bola priepasť, ktorá ma delila od nejakého miesta na tomto svete.

Krátko na to, ako som porazenecky opustil starkinu lavičku, som uvidel obchod so stoličkami, kde viseli vlajky socialistov, pravičiarov, demokratov, anarchokapitalistov a podobne ladených odvážlivcov. Neodolal som. Sadol som si, a vy už viete, ako môj deň pokračoval. Teraz mám na zadnici dva štičky a nesadnem si, ani keby mi niekto miesto ponúkol dobrovoľne. Aspoň už s istotou viem povedať, že všetky miesta na svete sú pre mňa obsadené a nie je to tak celkom chyba spoločnosti, nakoľko som si to pre zmenu spôsobil sám. To je niečo, s čím dokážem žiť, v čom spočíva moja viera a čo je moja nádej.